

Afiliant

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30, tel. +48 796 293 878

edukacja@solidarnosc.org.pl

ksoiw@oswiata-solidarnosc.pl

www.oswiata-solidarnosc.pl

Warszawa, 17 marca 2026 r.

Stanowisko nr 5/2026

Rady Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność"

ws. propozycji MEN dotyczącej organizacji i ewidencji czasu pracy nauczycieli

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ 'Solidarność' wyraża stanowczy sprzeciw wobec propozycji przedstawionych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dotyczących organizacji i ewidencji czasu pracy nauczycieli. Zmiany te stanowią próbę wprowadzenia do porządku prawnego – tylnymi drzwiami – definicji czasu pracy nauczyciela opartej na kodeksowych, powszechnych zasadach dyspozycyjności pracownika, jednocześnie nie zapewniając nauczycielom podstawowych gwarancji wynikających z Kodeksu pracy, w tym przede wszystkim dobowej normy czasu pracy.

UZASADNIENIE

Proponowane rozwiązania prowadzą do niebezpiecznego i nieakceptowalnego wyłomu w dotychczasowym rozumieniu czasu pracy nauczycieli. Ustawodawstwo europejskie nie przewiduje tak szerokiej możliwości arbitralnego kształtowania zakresu obowiązków, okresów rozliczeniowych oraz ewidencji czasu pracy nauczycieli przez dyrektorów szkół. Tymczasem propozycje MEN oznaczają możliwość dowolnego, zmiennego i niekontrolowanego określania zadań nauczyciela oraz brak realnych mechanizmów ochrony przed nadmiernym obciążeniem pracą.

Najbardziej bulwersujące jest to, że MEN nie przewiduje wprowadzenia dobowej normy czasu pracy nauczyciela. Brak takiej regulacji może prowadzić do sytuacji, w której nauczyciel będzie zobowiązany do pracy nawet przez 12 godzin dziennie, bez jakichkolwiek ograniczeń chroniących jego zdrowie, bezpieczeństwo oraz higienę pracy. Tego typu rozwiązanie nie ma odpowiedników w systemach prawnych państw europejskich i stanowi rewolucyjną zmianę, której skutki byłyby wyjątkowo dotkliwe dla całego środowiska zawodowego nauczycieli.

Ponadto, przedstawione propozycje realnie przerzucają na nauczycieli odpowiedzialność za monitorowanie i zgłaszanie ryzyka przekroczenia tygodniowej normy czasu pracy. Brak jednoznacznego przypisania obowiązku ewidencjonowania czasu pracy pracodawcy – zgodnie ze standardami prawa pracy – jest sprzeczny z fundamentalnymi zasadami ochrony pracownika i prowadzi do nadmiernej biurokratyzacji oraz niepewności prawnej.

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ 'Solidarność' podkreśla, że takie propozycje nie zapewniają żadnych gwarancji utrzymania 40-godzinnego tygodnia pracy nauczyciela, a wręcz mogą prowadzić do systemowego zwiększania obciążeń zawodowych. Brak jasnych, prawnych zabezpieczeń oznacza możliwość niekontrolowanego rozszerzania zakresu pracy i odpowiedzialności nauczycieli bez zapewnienia adekwatnych mechanizmów

ochronnych i finansowych. Szczególnie niepokojąca jest także propozycja wprowadzenia 4- lub nawet 6-miesięcznego okresu rozliczeniowego w ramach 40-godzinnej średniotygodniowej normy czasu pracy, co w praktyce umożliwiłoby znaczące kumulowanie zadań w poszczególnych tygodniach i prowadziłyby do okresowego, skrajnego przeciążenia nauczycieli obowiązkami. Tak długi okres rozliczeniowy jest sprzeczny z istotą pracy pedagogicznej, która wymaga stabilnego, proporcjonalnego i przewidywalnego obciążenia, oraz odbiega od standardów właściwych dla zawodów wysokiej odpowiedzialności społecznej

KSOiW stanowczo odrzuca kierunek zmian zaproponowany przez MEN i wskazuje, że wprowadzenie tak daleko idących regulacji wymaga pełnej zgodności z zasadami prawa pracy oraz z międzynarodowymi standardami ochrony pracowników. Czas pracy nauczycieli musi być określony precyzyjnie, przejrzystie i w sposób gwarantujący bezpieczeństwo prawne oraz zdrowotne pracowników. Żadne regulacje nie mogą pozwalać na tworzenie praktyk prowadzących do pracy ponad siły, pozbawionej realnych limitów dobowych i tygodniowych.

W świetle powyższego KSOiW NSZZ 'Solidarność' domaga się natychmiastowego wycofania przedstawionych propozycji oraz rozpoczęcia dalszych prac legislacyjnych w oparciu o rozwiązania zgodne z prawem pracy, konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy i zasadą poszanowania godności zawodowej nauczycieli.

*Przewodniczący KSOiW
NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski*